647510 **MA03SnsE301A** **Seat No :________**

M.A. (SANSKRIT) Semester - 3 (*CBCS*) Examination
Oct/Nov-2021 (NEW COURSE)
(Alankarshastra):Kavyamimasa (Adhyay - 1To3)Kavyalankar (Parichhed - 1 To 3) (Elective-1 (New))

Time: 2:30 Hours **Marks: 70**

Instructions:
1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

प्रश्न.१ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નો આવશ્યક નોંધ સહિત અનુવાદ કરો. (१४)

Translate with necessary notes any two of the following: (14)

१. इदं वाड्मयमुयथा शास्त्रं काव्यं च। शास्त्रपूर्वकत्वात् काव्यानां पूर्व शास्त्रेर्ष्वाभनिविरोत्। नदयप्रर्वातितप्रदिपास्ते तत्वयो सार्धमध्यक्षयन्ति। तच्य द्विधा- अपौरुषेयं पौरुषेयं च। अपौरुषेयं श्रुतिः। सा च मन्त्रब्रालणे। विवृतक्रियातन्त्रा मन्त्राः। मन्त्राणां स्तुतिनिन्दात्थारव्यान विनियोगदिग्र्न्थों ब्राह्मणम्। त्र्यग्यश्रुः सामवेदास्त्री। अर्थईश्व तुरीयः। तत्रार्थव्यवस्र्थितपाण ऋचः। ताः सगांतयः सामानि। अच्छादास्यगीतानि यजूषि। ऋवो यजूषि सामानि चायर्धुरण त इमे चत्वारो वेदाः।

२. तत्र कविरहस्यं सहस्त्राक्षः सामाम्नासीद औषितकमुचिकार्भः रितिनिर्णयं सिवर्णतामः आनुप्रासिकं प्रचेता, यमकं यभः चित्रं चित्राड्गदः शब्दरलेष शेषः वास्तवं पुलस्त्यः, औपभ्यऔर्यकायनः, अतिराय पराशरः अर्थरलेषमुतायः, उभयांलड्गरिकं कुबरेः, वैनोदिकं कामदेवः, सपकनिरुपणीयं भूरतः, रसाधिकारिकं नान्दिलेखरः दोषाधिकरणंः, गुणपादानिकमुपन्युः, औपनिषदिकंकुचभारः इति।

३. किज्चिनदार्दितमना यन्नेपायः स सासस्वतेय आसीदिति समानं पूर्वेण। साडपि यदिषन्नृत्रगीतवाद्यविलासादिकं दर्शयाम्भूव सा सात्वती वृतिः। आविद्रगतिभावात्सा चारमटी तया यदीषदंशवदीकृत ईषदसमासभीषेदनुप्रासमुचारगर्भज्च जगाद सा पाच्चाली रीतिः। तां ते मुनय इति समानं पूपेर्ण।

प्रश्न.२ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નો આવશ્યક નોંધ સહિત અનુવાદ કરો. (१४)

Translate with necessary notes any two of the following: (14)

१. गुरुयदेशाद्ध्येतुं शास्त्र गडोधयोड्प्यलम्।
काव्यं तु जायते जातु कस्यवित्प्रतिभावतेः॥
उपेयुषामाप दिवं सन्निबन्धविद्यायिनाम्।
आस्त एव निरातङ्क कान्तं काव्यभयं वपुः॥

२. उपमानवतोडर्थस्य यद्विशेषनिदर्शनम्।
व्यतिरेकं तमिच्छन्ति विशेषापादनाद्यथा॥
सितासिते पदभवती नेत्रे ते ताभ्रराजिनी।
एकान्तशुभ्रश्यामे तु पुण्ड्रीकासितोत्पले॥

३. एकदेशस्य विगमे या गुणान्तरसस्थितिः।
विशेषप्रथायासौ विशेषोक्तिर्मता यथा॥
स एकस्त्रीणि जयति जगन्ति कुसुमार्युर्वः।
हरतापि तनुं यस्य शम्भुना न हतं बलभू॥

प्रश्न.૩ અંલકાર શાસ્ત્રમાં રાજશેખરનું યોગદાન ચર્ચો. (૧૪)

Discuss the contribution of Rajshekhar in the fied of Alankarshastra. (14)

અથવા

काव्यपुरुषात्पति:- ચર્ચા કરો.

Discuss- काव्यपुरुषात्पति:|

प्रश्न.४ ભામહ અનુસાર કાવ્યના પ્રયોજનો સમજાવો. (૧૪)

Explain काव्यप्रयोजनानि according to Bhamha (14)

અથવા

ભામહના ગુણ અને અલંકાર વિશેનો વિચારો સવિસ્તર સમજાવો.

Explain fully भामह views regarding गुण and अलंकार.

प्रश्न.५ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)

Write a short note on any two of the following: (14)

१. शास्त्रसंग्रह:।
२. भामहस्य वक्रोक्तिनिरुपणम्।
३. ભામહનું કાવ્યવર્ગીકરણ (Bhamha`s classification of poetry)
४. शास्त्रनिर्देश:।

****